

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัด
เชียงใหม่

**Factors Affected to The Success Small and Medium Enterprises in Chiang Mai
Province**

ณัฐฐา ศรีน้อย
Nattha Srinoi

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการธุรกิจส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่ ปี 2564 จำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่สถิติเชิงพรรณนา ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ผลวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก(SME) ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการธุรกิจส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก(SME) ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ความสำเร็จ ธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก

Abstract

The objective of this Research 1) Study of the factors of entrepreneurial characteristics and 2) Study of the management factors affecting the success of small and medium enterprises in Chiang Mai Province. The sample were 400 people of small and medium enterprises entrepreneurs in Chiang Mai Province registered in 2564. The research tools were questionnaires. Data analysis methods used in this research were percentage, mean, standard deviation (SD) and multiple regression with the significant level of 0.05. The research results: 1) The factors of entrepreneurial characteristics that affect the success of small and medium enterprises in Chiang Mai Province at the level of statistical significance of 0.05. 2) The factors of management that affect the success of small and medium enterprises in Chiang Mai Province at the level of statistical significance of 0.05.

Keyword: Success factors / small and medium enterprises

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิกฤติเศรษฐกิจที่ผ่านมาก็ได้สร้างความเสียหายให้กับนักธุรกิจมากมายทั้งรายใหญ่ รายเล็ก ซึ่งก็มีหลายหน่วยงานที่ระดมความคิดเห็นและแนวทางแก้ไขมากมาย ปัจจุบันกิจการประเภท SMEs ของไทย คิดเป็น 95 % ของธุรกิจทั้งหมด และมีการจ้างงานกว่า 50 % ของธุรกิจทั้งหมด SMEs จึงมีส่วนสำคัญต่อการสร้างงาน สร้างรายได้ และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาธุรกิจขนาดใหญ่ต่อไป อย่างไรก็ตาม ธุรกิจ SMEs ของไทย ก็ยังมีปัญหาหลายประการ ไม่ว่าจะเป็น การขาดซึ่งจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ (Lack of Entrepreneurship) การเป็นผู้ประกอบการจะต้องมีคุณสมบัติหลายประเภท เช่น ความเป็นผู้นำ การกล้าได้กล้าเสีย ต้องเป็นนายของตัวเอง การรักความท้าทาย รักความเป็นอิสระ มีระเบียบวินัยในตัวเองสูง การจัดการและการบริหารไม่มีประสิทธิภาพ ความสามารถในการจัดการองค์กร การเงิน การบัญชี การตลาด บุคลากร ซึ่งถือเป็นหัวใจหลักของ SMEs การขาดบุคคลากร หรือ ผู้เชี่ยวชาญธุรกิจ SMEs มักจะเริ่มต้นจากความถนัดหรือความชำนาญเฉพาะด้านของผู้ประกอบการนั้นตั้งแต่เริ่มก่อตั้งและดำเนินต่อไป จนกว่าจะเริ่มเข้าที่เข้าทาง การขาดแรงงานที่มีฝีมือแรงงานที่มีฝีมือ (Skilled Worker) คือจุดเริ่มต้นของคุณภาพสินค้า ซึ่งพนักงานที่มีฝีมือจะต้องได้รับการฝึกฝน ดังนั้นผู้ประกอบการรายใหม่จึงต้องสร้างและสงวนแรงงานเหล่านี้ให้ได้ ต้นทุนการผลิตสูงการจัดการที่ไม่ดี การผลิตที่ขาดประสิทธิภาพ ไม่มีการใช้

เครื่องจักรหรือเทคโนโลยีเข้ามาช่วยจะทำให้ต้นทุนของสินค้าสูง ซึ่งนำไปสู่การเสียเปรียบในเชิงการค้ากับคู่แข่ง การแข่งขันสูงสภาพการเศรษฐกิจและแข่งขันในปัจจุบัน เป็นสาเหตุให้เกิดการแข่งขันกันสูงมากเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจของตนเอง ดังนั้นผู้ประกอบการหน้าใหม่ที่เข้ามาในตลาดที่มีการแข่งขันกันสูง จึงมีความยากลำบากในการดำเนิน ธุรกิจ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่ำการบริหารจัดการการผลิตไม่เหมาะสม ทำให้เกิดสูญเสียในการผลิต ผลผลิตต่ำ ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งนำไปสู่สินค้าไม่มีคุณภาพและไม่สามารถแข่งขันได้ ปัญหาของระบบราชการก็เป็นที่ทราบกันดีอยู่ทั่วไปว่า ปัญหาด้านเอกภาพและการประสานงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการส่งเสริมพัฒนา SMEs ก็ต้องมีความสำคัญด้วย ดังนั้นเมื่อเราได้ทราบปัญหาหลักของธุรกิจ SMEs แล้ว ก็จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหา และนำไปสู่การพัฒนาต่อไปถ้าแก้ไขใหม่สำหรับ SMEs

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางพัฒนาในการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและให้ประกอบธุรกิจได้อย่างประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งในการวิจัยมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการธุรกิจส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการธุรกิจส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ในจังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ทั้งหมด 400 ราย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่ ในปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการธุรกิจและแนวทางในการประกอบธุรกิจให้ประสบความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในช่วงเวลา ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนตุลาคม 2564 – วันที่ 30 เดือนพฤศจิกายน 2564

แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปี 2563 สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ใช้นิยามของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ใหม่อย่างเป็นทางการ เน้นใช้จำนวนการจ้างงานและรายได้ในการแบ่งขนาดผู้ประกอบการ มุ่งสะท้อนลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่มรวมถึงกลุ่ม Micro เพื่อใช้เป็นเกณฑ์การจัดทำข้อมูลนิยาม SME 2563 ที่ปรับปรุงใหม่มีรายละเอียด ดังนี้

วิสาหกิจขนาดย่อม (Small) คือ กิจการในภาคการผลิตสินค้าที่มีจำนวนการจ้างงานไม่เกิน 50 คน หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน 100 ล้านบาท ส่วนกิจการในภาคการค้า (ค้าส่ง หรือค้าปลีก) และบริการ มีจำนวนการจ้างงานไม่เกิน 30 คน หรือมีรายได้ต่อปี ไม่เกิน 50 ล้านบาท วิสาหกิจขนาดย่อมได้รวมกลุ่มวิสาหกิจขนาดย่อย หรือ Micro เข้าไว้ด้วย ซึ่งตามนิยามใหม่ Micro คือ กลุ่มที่มีรายได้ต่อปีไม่เกิน 1.8 ล้านบาท การจ้างงานไม่เกิน 5 คน

วิสาหกิจขนาดกลาง (Medium) คือ กิจการในภาคการผลิตสินค้าที่มีจำนวนการจ้างงานเกินกว่า 50 -200 คน หรือมีรายได้ต่อปีเกินกว่า 100–500 ล้านบาท ส่วนกิจการในภาคการค้า (ค้าส่ง หรือค้าปลีก) และบริการ มีจำนวนการจ้างงานเกินกว่า 30–100 คน หรือมีรายได้ต่อปีเกินกว่า 50–300 ล้านบาท ทั้งนี้ หากจ้างงานและรายได้ เข้าลักษณะของวิสาหกิจต่างกันให้ยึดรายได้เป็นหลักในการพิจารณา

การบริหารจัดการทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหารจัดการที่สำคัญ ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) หรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า 4M's ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการบริหาร เพราะการบริหารจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพมีปริมาณเพียงพอ ต้องได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการเพียงพอ ต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของแผนงานและโครงการและต้องมีระบบการจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพเพื่อให้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. 2545 : 18)

1. ทรัพยากรมนุษย์ (Man) คือ คนงาน พนักงาน หรือบุคลากรทั้งจากภายในและภายนอก ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่สุด เพราะการทำธุรกิจหรือดำเนินการใดๆ จะต้องเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยคน ทั้งในด้านความคิด การวางแผน การดำเนินการ หรือจัดการทำให้เกิดผลทางธุรกิจทุกรูปแบบ การพัฒนาคนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ

การบริหารกำลังคน ต้องมีการพัฒนาคนด้านความรู้ ทักษะ และวางแผน เพื่อให้เกิดการใช้คนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกับงานให้มากที่สุด

2. เงินทุน (Money) คือ เงิน หรือทุนที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจทั้งจากเงินทุนภายในและภายนอก ในทางธุรกิจเงินทุนถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่สุด เพราะการทำธุรกิจทุกอย่างไม่สามารถดำเนินได้ดีหากขาดทุนในการดำเนินงาน กล่าวได้ว่าการทำธุรกิจทุกอย่างจะต้องเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยเงินทุน เพราะจะเป็นตัวขับเคลื่อนธุรกิจและปัจจัยต่างๆ ให้ดำเนินการไปได้ทั้งในด้านค่าแรงคน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายในการซื้อวัสดุมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ การมุ่งเป้าไปที่การพัฒนาเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ

การบริหารกำลังเงินทุน ต้องมีการวางแผนในการจัดสรรเงินทุน ว่าทำอย่างไรให้มีการใช้จ่ายน้อยที่สุด มีการคิดหาวิธีทำให้ต้นทุนน้อยที่สุด และบริหารการใช้เงินให้เกิดประสิทธิผลการกับงานให้มากที่สุด

3. วัสดุ (Material) คือ วัสดุสิ่งของ วัตถุดิบ ชิ้นส่วนอะไหล่ ผลิตภัณฑ์ บริการหรืออุปกรณ์อื่นๆ ซึ่งมีส่วนนำมาใช้ในการผลิตสินค้า เป็นสิ่งสำคัญอันดับต่อมา เพราะทุกธุรกิจต้องอาศัยสิ่งที่ได้ในกลุ่มนี้มาใช้ในการผลิต ดังนั้นต้องรู้จักบริหารจัดการวัตถุดิบ ให้มีประสิทธิภาพสามารถมีเพียงพอในการผลิต บริหารจัดการให้ได้ต้นทุนที่ต่ำในการผลิต และทำให้ธุรกิจได้ผลกำไรสูงสุด

การบริหารวัสดุ ในการดำเนินงานว่าทำอย่างไรให้สิ้นเปลืองทรัพยากรในการผลิตให้น้อยที่สุด หรือการใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด

4. การบริหารจัดการ (Management) คือ วิธีการ ขั้นตอน หรือขบวนการในการทำธุรกิจ ความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจส่วนใหญ่จะมาจากการที่องค์กรมีการกำหนดขั้นตอนแนวทางในการดำเนินงานที่ดี การที่จะมีแนวทางการปฏิบัติงานและขั้นตอนของการดำเนินธุรกิจที่ดีได้ ควรต้องมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน มีวิสัยทัศน์ที่ดี มีการวางแผนจัดการ การติดตามความก้าวหน้าของงาน การตรวจสอบคุณภาพผลงานที่ได้ และการควบคุมการทำธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

เจ้าของกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมที่ไม่มีการวางแผนงานและบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ควรฝึกฝนใช้หลักบริหาร 4 M ที่กล่าวมาแล้วโดยเน้นการบริหารงานให้มากขึ้นด้วยการมอบหมายงานและกระจายอำนาจให้ลูกน้องหรือฝ่ายงานต่าง ๆ นำไปทำงานของตนเองได้ตามแผนงานที่วางไว้ แต่อย่าลืมที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถทั้งตัวผู้ประกอบการและผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้ธุรกิจเติบโตและยั่งยืนในอนาคตด้วย (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2559)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัทมา อินทรจันทร์ และ พุเลีย ธีระธัญศิริกุล (2561) ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านผู้ประกอบการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยความสำเร็จด้านผู้ประกอบการจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า องค์ประกอบที่ทำให้ผู้ประกอบการประสบความสำเร็จนั้นประกอบด้วยปัจจัยหลัก 5 ประการด้วยกัน 1. บุคลิกการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Orientation) มีผลโดยตรงต่อความสำเร็จขององค์กร 2. ประสบการณ์การทำงาน (Prior Work Experience) ประสบการณ์ ของผู้ประกอบการส่งผลให้องค์กรพัฒนาได้เร็ว 3. ทักษะการบริหารจัดการ (Management Skills) เป็นทักษะที่ผู้ประกอบการควรมีไม่ว่าจะเป็นการสั่งงานควบคุมงาน ดำเนินงาน 4. ความพร้อมของเงินทุน (Availability of Capital) เงินทุนมีความสำคัญต่อธุรกิจ 5. ระดับการศึกษา (Education Level) เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของผู้ประกอบการที่จะช่วยเพิ่มความสามารถในการเป็น ผู้ประกอบการและโอกาสในการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จได้

วิโรจน์ เย็นสวัสดิ์(2561) กล่าวว่า ความสำเร็จในชีวิต หลายคนเชื่อว่าผู้ประกอบการสามารถสอนกันได้ แต่ในความเป็นจริงการเรียนการสอนในระบบปัจจุบันได้ทำลายความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเป็น ผู้ประกอบการไปแล้ว ดังนั้นจึงพบว่าบ่อยครั้งที่มีผู้ต้องการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurs) เป็นจำนวนมาก แต่ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นอย่างไร และควรจะทำอะไร นอกจากนี้หากผู้ที่ต้องการเป็น ผู้ประกอบการ ผ่านการทำงานยาวนานมาหลายปีและมีเหตุต้องออกจากงาน ก็เป็นสิ่งยากยิ่งนักที่จะเริ่มต้นกับการเป็นผู้ประกอบการใหม่ การเป็นผู้ประกอบการที่ดีและประสบความสำเร็จ จะมี

ลักษณะร่วมที่เหมือน ๆ กันหลายประการ โดยลักษณะร่วมของผู้ประกอบการที่ดีนี้ ได้แก่ 1. กระหายสู่ความสำเร็จ (Need for Achievement) 2. มีลักษณะนิสัยชอบเสี่ยง (Risk Taking) 3. คิดอย่างสร้างสรรค์ และ สร้างฝันให้ยิ่งใหญ่ (To Walk again) 4. ยึดมั่นไม่ย่อท้อ 5. เชื่อมั่นในตนเอง 6. มีความสามารถในการตัดสินใจ 7. กล้าเปลี่ยนแปลงถือเป็นโอกาส 8. อดทนต่อความไม่แน่นอน 9. มีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้า 10. คุณค่าของเวลาที่มีความสำคัญ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มเป้าหมายสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยเป็นผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(สสว.) ในจังหวัดเชียงใหม่ ณ ปี พ.ศ. 2564 มีผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียน จำนวน 103,190 ราย สํารวจโดยใช้แบบสอบถาม การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยทราบจำนวนประชากรทั้งหมด และเลือกระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 ผู้วิจัยเลือกใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ในการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณ ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 399 ราย และเพื่อความเหมาะสมและป้องกันคลาดเคลื่อนของข้อมูล ผู้วิจัยได้ปรับเป็น จำนวนทั้งสิ้น 400 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งได้เป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบ โดย แบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุของกิจการ และเงินลงทุนของกิจการ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการ ตัวแปรในการศึกษา ได้แก่ ความมุ่งมั่นในความสำเร็จ ความกล้าได้กล้าเสี่ยง ภาวะความเป็นผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ ประสิทธิภาพในการประกอบธุรกิจ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการธุรกิจ ตัวแปรในการศึกษา ได้แก่ บุคลากร เงินลงทุนของกิจการ สินค้าและวัตถุดิบ การบริหารจัดการ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะคำถามเป็นแบบ Likert scale มีลักษณะการวัดทัศนคติของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 ราย เพื่อนำมาใช้ในการประมวลผลทางสถิติ โดยวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อทดสอบสมมติฐานในการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กในจังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยประชากรศาสตร์ของผู้ตอบ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 334 คน คิดเป็น ร้อยละ 83.5 มีอายุต่ำกว่าหรือเทียบเท่า 30 ปีจำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 73.5 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 67.8 มีอายุกิจการ ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 และมีจำนวนพนักงาน 6-50 คน จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5

ส่วนที่ 2 ข้อมูลวิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก(SME) ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เป็นดังนี้ ด้านความมุ่งมั่นในความสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.24) ด้านความกล้าได้กล้าเสี่ยง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.23) ด้านภาวะความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.29) ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.23) ด้านประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.23)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลวิเคราะห์ปัจจัยด้านการบริหารจัดการธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก(SME) ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เป็นดังนี้ ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.23) ด้านเงินลงทุนของกิจการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.25) ด้านสินค้าและ

วัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.24) ด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.25)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก(SME)ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก(SME)ในเขตจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.32)

อภิปรายผล

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก (SME) ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลประกอบด้วย ด้านความมุ่งมั่นในความสำเร็จ ด้านภาวะความเป็นผู้นำ ด้านความกล้าได้กล้าเสี่ยง ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโรจลักษณ์ จักรไพวงศ์ และ บรรพต วิรุณราช (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางธุรกิจแปรรูป การเกษตรไทย ในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางที่ประสบความสำเร็จในการประกอบการในกลุ่มธุรกิจแปรรูปเกษตร ที่ผ่านช่วงวิกฤตและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ดำเนินธุรกิจมากกว่า 10 ปี จำนวน 17 ราย โดยมีเครื่องมือวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางธุรกิจแปรรูปเกษตร มี 6 ด้าน ดังต่อไปนี้ ด้านที่ 1 ด้านส่วนบุคคลและทุนมนุษย์ ประกอบไปด้วย การลงทุนด้านทุนมนุษย์ ทักษะความสามารถเฉพาะตัว ประสบการณ์จากการทำงาน การเรียนรู้จากผู้รู้ ทุนมนุษย์ด้านความสัมพันธ์ ด้านที่ 2 ด้านความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ประกอบไปด้วย การยึดถือเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการความเสี่ยง ความล้มเหลวธุรกิจก่อนหน้า ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาทักษะและความรู้ประกอบไปด้วย การเรียนรู้ตลอดเวลาและไม่หยุดหาความรู้ การหาความรู้จากผู้รู้จริงหรือเชี่ยวชาญ ประสบการณ์จากการทำงานก่อนหน้า การศึกษาการเป็นผู้ประกอบการ ด้านที่ 4 ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย การมีเป้าหมายชัดเจน การมองหาโอกาสและลงมือทำทันที การมีความสุขกับงานที่ทำ การยึดถือคุณธรรมในการดำเนินธุรกิจ การอดทนและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค การมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน การมุ่งสำเร็จ และมีความกล้าเสี่ยง ด้านที่ 5 ด้านการบริหารองค์กร ประกอบไปด้วย การจัดหาและบริหารเงินลงทุนเพื่อขยายกิจการ การมีความเป็นผู้นำการบริหารทรัพยากรบุคคล การเลือกใช้เทคโนโลยี และสุดท้ายด้านที่ 6 ด้านปัจจัยส่งผลต่อความยั่งยืน ประกอบไปด้วย การถ่ายทอดวิธีการทำธุรกิจ ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมใหม่ การใช้ที่ปรึกษาด้านธุรกิจ ความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤต

2. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการธุรกิจส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านเงินลงทุนของกิจการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชานนท์ มหาสิงห์, จอมขวัญ สุวรรณรักษ์ และ วิชัย เจริญธรรมานนท์ (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดกลางที่มีสาขาเครือข่ายในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร เจ้าของหรือผู้บริหารร้านอาหารขนาดกลางที่มีสาขาเครือข่าย รวม 5 คน ผู้บริหารหน่วยงานราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารร้านอาหารขนาดกลางที่มีสาขาเครือข่าย จำนวน 1 คน และลูกค้าของร้านอาหารขนาดกลางที่มีสาขาเครือข่าย จำนวน 6 คน วิเคราะห์ผลการศึกษาด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ลูกค้าชาวไทยที่มารับประทานอาหารในร้านอาหารขนาดกลางที่มีสาขาเครือข่าย ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คน จากร้านอาหารขนาดกลางที่มีสาขาเครือข่าย จำนวน 3 แปรพันธ์ คือ แม่ศรีเรือน สีฟ้า และครัวเจ๋งอ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการร้านอาหารขนาดกลางที่มีสาขาเครือข่าย และนำเสนอเป็นรูปแบบความสำเร็จของผู้ประกอบการร้านอาหาร ประกอบด้วย 1) การบริหารงาน 6 ข้อ คือ ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านระบบการทำงาน ด้านบริหารงานบุคคล และการฝึกอบรม ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ และด้านการสร้างค่านิยมร่วม และ 2) การตอบสนองความต้องการของลูกค้า 5 ข้อ คือ คุณภาพการให้บริการ ความรับผิดชอบและสื่อสารกับสังคม คุณภาพอาหารและความคุ้มค่าสำหรับลูกค้า ทำเลที่ตั้งร้านอาหารตรงกับกลุ่มเป้าหมาย และการส่งเสริมการขายที่จูงใจ

3. ความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก(SME)ในเขตจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยแยกย่อยแต่ละข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กิจการมียอดขายเพิ่มขึ้นจากสินค้าหรือบริการอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ลูกค้าแสดงความพึงพอใจในสินค้าและบริการอยู่ในระดับมากที่สุด และกิจการมีการบริการที่ทำให้เกิดการยอมรับและสามารถสร้างมูลค่าสินค้าได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรัชญา เห็นสว่าง และ ชาญชัย จิวจินดา (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการร้านอาหารไทยในรัฐเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 215 คน ตอบคำถามในรูปแบบของแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับความสำเร็จของผู้ประกอบการในการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทยในรัฐเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า มีระดับความสำเร็จจากความพึงพอใจของผู้ใช้บริการอยู่ในระดับมาก (2) ปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทยในรัฐเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ด้านแรงงาน (Mean= 43.6) ด้านเงินลงทุน (Mean= 37.7) ด้านวัตถุดิบ (Mean= 66.4) และด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ (Mean= 76.4) มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทยในรัฐเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา (3) ปัจจัยแวดล้อมของความสำเร็จในการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทยในรัฐ

เวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ด้านการสนับสนุนจากทางสังคม อยู่ในระดับมาก (Mean=3.90) ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ อยู่ในระดับมาก (Mean= 3.56) ด้านการสนับสนุนจากภาคเอกชน อยู่ในระดับมาก (Mean=3.63) และด้านการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน อยู่ในระดับมาก (Mean=3.55)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อการนำไปใช้

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก (SME) ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่สอดคล้องกับปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้ประกอบการและปัจจัยด้านการบริหารจัดการธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางหรือขนาดเล็ก(SME) ในจังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้ยังสามารถนำผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบการและทีมผู้บริหารไปใช้ประกอบการพิจารณาและปรับปรุงการทำงานให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลประโยชน์อันสูงสุดที่จะเกิดกับองค์กรต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในธุรกิจประเภทอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
2. ควรทำการศึกษาในประเด็นเดียวกันนี้จำแนกตามประเภทกลุ่มธุรกิจ เช่น กลุ่มธนาคาร กลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มโลจิสติกส์ กลุ่มบริการ เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาเปรียบเทียบ

บรรณานุกรม

- วรรณภา ชานาญเวช. (2551). ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการทำงานของพนักงานธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล(สารนิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นจาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Man/Wannapa_C.pdf
- พชร สุกฤษณ์อนวัช. (2559). ความสำเร็จในอาชีพ ชาวน้ำอาร์ม และความพึงพอใจในชีวิต โดยมีความภาคภูมิใจในตนเองเป็นตัวแปรสื่อของพนักงานระดับปฏิบัติการ กรณีศึกษา : บริษัทโทรคมนาคมแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สืบค้นจาก <https://km-ir.arts.tu.ac.th/files/original/3ffe7c7fb95a2e3af4738886d6484bd253500563.pdf>

อัครกร ปานเพชร. (2559). ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการ SMEs ไทย ในการเข้าสู่ตลาดของกลุ่มประเทศ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ เวียดนาม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สืบค้นจาก <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3045/1/RMUTT-155530.pdf>

ณชพัฒนา ศรีศิริชัย, และบุญฤทธิ ผ่องเมฆินทร์. (2560). ปัจจัยการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชุมพร. ชุมพร. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังวิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ จังหวัดชุมพร.

สุธีรา อะทะวงษา, และสมบุญณัวัลย์ สัตยารักษ์วิทย์. (2557). คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

กียรติกร มากศิริสกุล. (2561). ความสำเร็จของธุรกิจโรงแรมในจังหวัดสุราษฎร์ธานี (การค้นคว้าอิสระ). สุราษฎร์ธานี. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

วิมลวิภา เกตุเทียน. (2556). คุณลักษณะของผู้ประกอบการที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (การค้นคว้าอิสระ). นครราชสีมา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

ศิริวัฒน์ ตั้งทรงเจริญ. (2558). คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาระดับปริญญาโทด้านบริหารธุรกิจในเขตกรุงเทพมหานคร (การค้นคว้าอิสระ). กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปรัชญา เห็นสว่าง, และชาญชัย จิวจินดา. (2563). ปัจจัยความสำเร็จของการประกอบธุรกิจร้านอาหารไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา(ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยรังสิต